

Bielańska

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Północne

Atrybuty:

Rok utworzenia nazwy: 1770

Opis

Bielany - kiedyś były to tereny należące do wsi Pólkowa, zwane też Pólkową Górą. W 1639 roku król Władysław IV Waza podarował je - w myśl ślubów sprzed pięciu lat - sprowadzonym z krakowskich Bielan braciom św. Romualda (kamedułow), którym pobudował również klasztor. Prawdopodobnie to oni właśnie zmienili nazwę na dzisiejszą, pochodzącą od ich białych habitów.

Ulica ta niegdyś prowadziła do Bielan i Młocin.

Do 1954.04.12 taką nazwę nosiły dzisiejsze ulice: Kwitnąca oraz Lazurowa.

Ciekawostki

Pierwotnie był to trakt odchodzący z ul. Senatorskiej w kierunku Bielan i Młocin. Ulica zwana była Kamedulską, z powodu posiadłości kamedułów, przy której ulica biegła, lub Gołubską, od posiadłości Gołubskie na rogu Senatorskiej i Bielańskiej. W XVI w. zbudowano tam kaplicę św. Trójcy, a potem kościół i klasztor Brygidek. W 1770 roku nadano jej obecną nazwę. W XVII w. powstało tu kilka dworów magnackich, 2 pałace, 12 domów murowanych i 8 drewnianych. W latach 1818-28 ulicę zabudowano kamienicami klasycystycznymi; była wtedy jedną z najbardziej ruchliwych ulic Warszawy z wieloma hotelami i sklepami. W 1881 roku puszczono tędy linię tramwaju konnego. Podczas II wojny światowej zabudowę ulicy zniszczono prawie zupełnie. Po wojnie, w związku z budową Trasy W-Z i zmianą organizacji na placu Teatralnym, ulicę podzielono na 3 części: między Senatorską a al. Solidarności, między pasmami al. Solidarności, gdzie stoi pałac Przebendowskich (al. Solidarności 62) i od al. Solidarności do Długiej, która została zabudowana blokami mieszkalnymi.

Stan obecny:

Osiedle Plac Teatralny. Bloki zbudowane wg proj. Jerzego Czyży, Jana Furmana, Lecha

Robaczyńskiego i Andrzeja Skopińskiego w pierwszej poł. lat 60 XX w. Budowa osiedla, szczególnie wysokich bloków na miejscu historycznych budowli, spowodowała falę krytyki i niezadowolenia.

Nr 4: w tym domu mieszkał **Mieczysław Juliusz Jahoda** (1924-2009) - operator filmowy, pedagog, wieloletni wykładowca PWSFTviT, opiekun artystyczny wielu etiid studenckich. Był autorem zdjęć do wielu filmów (m.in. "Pętla", "Pożegnania", "Krzyżacy", "Ogniomistrz Kaleń", "Rękopis znaleziony w Saragossie", "Nie lubię poniedziałku") oraz seriali telewizyjnych ("Wojna domowa", "40-latek"), zaś wspólnie z Januszem Rzeszewskim wyreżyserował obraz "Hallo Szpicbródka czyli Ostatni występ króla kasiarzy".

Nr 6: w połowie XIX w. miał tu swoją pracownię szewską **Stanisław Hiszpański** (1815-1890)

Nr 10: **Bank Polski**. Powstał w latach 1907-11, wg proj. Leontija Benois. Wcześniej na tym miejscu działała tu mennica królewska, uruchomiona przez Stanisława Augusta w roku 1766. Po III rozbiorze mennicę zamknięto, ale ponownie otwarto w 1810 roku. W czasach Królestwa Polskiego zmieniono walutę i sprowadzono z Petersburga nowoczesną maszynę parową. Mennicę zamknięto ponownie w roku 1868. Później umieszczono tu Bank Państwa, główną instytucję finansową Rosji carskiej. Od 1917 roku mieściła się tu Polska Krajowa Kasa Oszczędności a od roku 1926 Bank Polski. Podczas hitlerowskiej okupacji Niemcy umieścili tu filię swojego Banku Emisyjnego. W 1944 roku Bank był redutą Powstania Warszawskiego, kiedy został poważnie zniszczony. Kiedy hitlerowcy 20.08 nie dali rady go zdobyć, 10 dni później budynek zbombardowano. W nocy po ataku grupa szturmowa batalionu Zośka wyszła do Śródmieścia. Do tej pory nie został odbudowany, pozostając w trwałej ruinie. Były plany umieszczenia tu Muzeum Powstania Warszawskiego już od roku 1983, ale nic z tego nie wyszło.

Data nadania nazwy: rok 1770, choć mogło to nastąpić nawet na samym początku XVIII w.
